

Turhaa vastakkain asettelua

Senioriliikkeen puheenjohtaja **Kimmo Kiljunen** organisoï kansalaisaloitteen eläkeindeksin palauttamiseksi ennalleen. Eläkkeisiin vaikuttavaa indeksiä muutettiin vuonna 1977 puoliväli-indeksiksi ja vuonna 1996 taitetuksi indeksiksi. Viimeksi mainitussa ansiotasoindeksin osuus on enää 20 prosenttia. Näiden muutosten vaikutus eläkkeiden kehitykseen on ollut valtavan suuri. Esimerkiksi vuosina 1995–2010 ansiotasoindeksi nousi 71,8 prosenttia ja työeläkeindeksi vain 33,9 prosenttia.

Viime vuosina tämä indeksien ero on ollut todella pieni. Näyttää siltä, että myös tulevana vuosina tilanne säilyy samankaltaisena.

Tällä hetkellä keskimääräinen kokonaiseläke on Suomessa alle 1600 euroa kuukaudessa. Vuonna 2014 eläkkeelle siirtyneiden keskimääräinen työeläke oli 1806 euroa kuukaudessa. Keskimääräistä ja sitä pienempää eläkettä saaville löytyy puolustajia. Näitä ovat Eetuun kuuluvat poliittiset suuret eläkeläisjärjestöt ja lähes kaikki poliittiset puolueet sekä myös työmarkkinajärjestöt.

Sen sijaan vaativimpiin työtehtäviin itsensä kouluttaneilla ja suurempia eläkemaksuja maksaneilla ei juuri ole ollut puolustajia. Akavan ja akavalaisten järjestöjen tulisi mielestäni kantaa nykyistä suurempaa huolta entisten jäsentensä asemasta ja oikeudenmukaisesta ansiokorjauksesta. Luulisi, että myös joissain poliittisissa puolueissa olisi mielenkiintoa puolustaa tätä ryhmää. Eläkkeenhän pitäisi olla ansiosidonnainen etuus ja sen suhteel-

linen kehityksen tulla maksettujen eläkemaksujen perusteella.

Puolin ja toisin on esitetty totuuksia, jotka perustuvat hyvin epävarmoin olettamuksiin maamme tulevaisuudesta. On esitetty tarkkoja laskelmia eläkevarojen kehittymisestä ja riittämisestä vuosikymmenten päähän. Jotta nämä laskelmat olisi luotettavia, niin silloin pitäisi tietää vuosikausia eteenpäin esimerkiksi palkkojen ja hintojen kehitys, eläkemaksuja maksavien työllisten määrä ja ihmisten eläkkeellä olo aika. Siis minkä ikäisenä ihmiset siirtyvät eläkkeelle ja milloin kuolevat. Lisäksi sekä Suomen että maailman talouden kehitys vaikuttaa ratkaisevasti siihen, mikä on 180 miljardin eläkevarojen tuotto. Nyt on kohta vuosi kiistelty siitä, että työmarkkinapöydässä löytyisi sopu edes tämän ja mahdollisesti seuraavan vuoden palkkaratkaisuista.

Toki olisi hyvinkin perusteltua, että eläkkeiden kehitys seuraisi palkkojen kehitystä. Eläkeindeksin palauttamiselle on kuitenkin löytynyt jo ihan riittävästi vastustajia. Näiden vastustajien joukossa on poliittisten puolueiden, eläkelaitosten ja työmarkkinajärjestöjen lisäksi myös suurten Eetuun kuuluvien poliittisten eläkejärjestöjen johtohenkilöitä. Viimeksi mainitut ilmeisesti kateudesta, koska muutos saattaisi hyödyttää myös parempaa eläkettä saavia. Myös opiskelijat on peloteltu tässä kiistelystä eläkeläisiä vastaa. Professori Heikki Hiilamon mukaan on aikaan saatu sukupolvien välinen sota.

Tätä indeksikiistelyä tärkeämpää ja realistisempää olisi vaikuttaa mm. siihen, että

olemassa oleviin indekseihin ei enää tule leikkauksia, kuten on tapahtunut. Myös eläkkeitä koskevien veroratkaisujen tulisi olla oikeudenmukaisia. Nyt eläkeläiset saavat käytännössä maksaa jo kertaalleen maksamansa eläkemaksut verojen muodossa uudelleen.

* * *

Olemme menossa kohti valoisampia aikoja ainakin säiden mukaan. Toivottavasti näin tapahtuu myös maamme taloudessa. Se olisi varmin tapa turvata eläkevarojen riittävyys ja myös eläkeläisten asema. Omaan hyvinvointiisi ja toimintakykyysi voit vaikuttaa myös pitämällä huolta fyysisestä kunnostasi.

15.3.2016

Erkki Kangasniemi
puheenjohtaja
erkki.kangasniemi@gmail.com